

Don Bosco en de Bijbel – 2° jaar – 57 – Van actie naar contemplatie

Marcus 6,30-34: 16° zondag B-jaar

Het Woord

Psalm 23 (22),1. De Heer is mijn herder, het ontbreekt mij aan niets.

De apostelen kwamen weer terug bij Jezus en vertelden Hem over alles wat ze gedaan hadden en wat ze de mensen onderwezen hadden. ³¹ *Hij zei tegen hen: 'Ga nu mee naar een eenzame plaats om alleen te zijn en een tijdje uit te rusten.'* Want het was een voortdurend komen en gaan van mensen, zodat ze zelfs niet de kans kregen om te eten. Ze voeren met de boot naar een afgelegen plaats, om daar alleen te kunnen zijn. Maar hun vertrek werd opgemerkt en velen hoorden ervan en uit alle steden haastten de mensen zich over land naar die plaats en kwamen er nog eerder aan dan Jezus en de apostelen. Toen Hij uit de boot stapte, zag Hij een grote menigte en voelde medelijden met hen, omdat ze leken op schapen zonder herder en Hij onderwees hen langdurig.

Stilte bij het Woord

Don Bosco en het Woord

Men vindt slechts twee verzen van de drie lezingen en de psalm van deze zondag terug in de geschriften van Don Bosco.

Bij Psalm 23 (22) vers 1. In de bijbelvertalingen die Don Bosco kende, komt het woord 'herder' niet voor. Wel 'de Heer'. Toen een salesiaan gestorven was, schreef Don Bosco aan de jonge directeur: 'Ga verder met groot vertrouwen en vrees niets. De Heer is met u en niets zal u ontbreken.'¹ Don Bosco gebruikt dit vers ook in een zeer concrete omstandigheid. Men zou het salesiaans huis te Nice opstarten 'in het voordeel van de jongens van die stad,' maar er was een noodsituatie ontstaan om materiële middelen te vinden. Hij drukt zijn vertrouwen in God uit: 'God is met ons, Hij zal ons helpen.'²

Bij Marcus 6,31. In de notities van Don Bosco voor de retraite voor de salesianen in 1869 lezen we volgende inleiding: 'Een goed handelaar trekt elk jaar tijd uit voor de inventaris van zijn bezittingen. Wij moeten hetzelfde doen met de zaken van de ziel. We moeten die inventaris goed maken. Want ten eerste is het rechtvaardig dat we, nadat we een jaar aan het tijdelijke

¹ Opere Edite XXXII p. 407.

² Braidò, P., (ed.), Don Bosco educatore. Scritti e testimonianze, Rome, LAS, 3° ed., 2005, p. 241.

besteedden, verplicht enkele dagen geven aan het spirituele. Ten tweede is God gewoon tijdens de retraite buitengewone genaden te schenken: Mozes ziet God, Tien Woorden, vuurzuil, wolken, water, manna, enz. De Heiland zegt tot de apostelen: “Ga nu mee naar een eenzame plaats, enz.”³

Een salesiaans woord bij het Woord

Velen van de Salesiaanse Beweging zullen zich herkennen in die drukte van de bezigheden, waarover de apostelen vertellen. Er is zoveel werk aan de winkel voor kinderen, jongeren en gewone mensen. Zoveel te doen. En dat is heel zeker positief. We behoren tot een actieve, apostolische beweging. Salesianen zijn geen contemplatieven. Het Charter verbindt de mystiek van Don Bosco met de actie: ‘De mystiek van Don Bosco vond haar uitdrukking in het motto *Da mihi animas, cetera tolle*, en identificeert zich met de “extase in de actie” van Franciscus van Sales.’⁴

Maar de leerlingen vertellen aan Jezus wat ze gedaan hebben. Met Jezus spreken is natuurlijk gebed. Het is goed aan de Heer alles te vertellen: onze vreugden, onze moeilijkheden, onze vragen, onze tegenslagen, onze onmacht en alles wat lukt. We doen het immers in zijn naam en omdat we door Hem geroepen en gezonden zijn. Dus brengen we ook aan Hem verslag uit. Meer: we geven alles terug aan Hem. Anders lopen we het gevaar dat we voortdurend aan iedereen vertellen hoe goed we wel bezig zijn. Dan stellen we onszelf in het centrum. Alleen de Heer kan en mag echter in het centrum staan.

Onze Salesiaanse Beweging wordt in sterke mate bedreigd door het activisme. Het activisme is zelfs sterk verspreid. Dat heeft vele nadelen. De meditatie is ofwel afwezig ofwel heel mager aanwezig. We laten het Woord veel te weinig onze spiritualiteit, richting en activiteiten bepalen. Daardoor zijn we te weinig thuis bij de Heer en getuigen dan ook niet of nauwelijks van Hem.

Het Charter verbindt in hetzelfde artikel als hierboven de actie daarom met de contemplatie: ‘Het is de mystiek van de “werkzame contemplatie”, zo beschreven door de zalige Filippo Rinaldi, grondige kenner van de inwendige wereld van Don Bosco: “Don Bosco heeft in de hoogste volmaaktheid zijn externe, onverdroten, opslorpemde, grootse activiteiten, vol verantwoordelijkheid *vereenzelvigd* met een inwendig leven, dat aanvankelijk begon met het principe van de aanwezigheid van God en dat geleidelijk aan, actueel, voortdurend en levendig werd zodat het *volmaakte vereniging met God* werd. Zo heeft hij in zich de meest volmaakte staat gerealiseerd, nl. *de werkzame contemplatie, de extase van de actie*, waarin hij zich tot op het einde met extatische sereniteit gegeven heeft voor het heil van de zielen.”⁵

³ Memorie Biografiche IX p. 994.

⁴ Het Charter van de Salesiaanse Familie art. 28

⁵ Idem.

Het Woord in mijn (salesiaans) leven

Vind ik God in de actie, in mijn apostolisch-pastoraal bezig zijn, in mijn pedagogische dienst aan kinderen, jongeren en gewone mensen? Zet ik voldoende de stap van de actie naar de contemplatie? Wat zijn voor mij de geliefde plekken en tijden van eenzaamheid om aan de Heer te vertellen over mijn activiteiten?

Een salesiaans gebed met het Woord

Don Bosco,
u was een man van de actie.
We vragen ons verwonderd af:
wanneer hebt u zoveel gedaan?
Maar bij u waren ze harmonisch verweven:
actie en contemplatie, inzet en gebed.
U was een man van mystiek,
van intense verbondenheid met God,
van eenheid met de Heer.
De eucharistie, de biecht, het gebed,
retraite en bezinning waren heilig voor u.
Maak ons creatief en vindingrijk
om in onze hectische tijd
te leven uit de rust van de Heer,
uit Hem die ons roept en zendt.
Aan Hem moeten we alles teruggeven,
elke dag dat we mogen leven. Amen.

De gebedsbezinning van Bartimeus bij dit evangelie is nr. 112
zie www.bartimeus.be/bezinningen

© Eric Haelvoet 2015